

MESTO MARTIN

**Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja mesta Martin pre
roky 2016 – 2023**

III. SWOT analýza

	Silné stránky	Slabé stránky
Infraštruktúra a vybavenosť územia	- Výhodná geografická poloha mesta na trase koridoru siete TEN – T - Vysoký podiel MHD na dopravnej obsluhu mesta - Vysoký podiel nízkopodlažných autobusov v MHD - Zahájené investície do infraštruktúry pre nemotorovú dopravu - Dostatok zdrojov pitnej vody v okolí mesta a 100% pripojenosť obyvateľov mesta na verejný vodovod - vysoká pripojenosť obyvateľov mesta na verejnú kanalizáciu - Primerane hustá sieť subjektov sociálnej infraštruktúry a zdravotníctva, zrealizované investície do jej modernizácie a zvýšenia kapacít - Hustá sieť pamäťových a fondových inštitúcií - Zrealizované investície do modernizácie a zníženia energetickej náročnosti vzdelávacej infraštruktúry - Existencia infraštruktúry výskumu a vývoja (Vývoj Martin, Biomed, atď.) - Zrealizované investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie u hlavného dodávateľa tepla v meste - Zrealizované investície do znížovania energetickej náročnosti verejných budov aj bytov na území mesta - Zatraktívnené centrum mesta	- Dopravná zaťaženosť a stav jestvujúcej cestnej siete - Nedobudovanosť nadradenej cestnej infraštruktúry limitujúca rozvoj mesta - Potrebné investície do cestnej siete prepájajúcej mesto s jeho okolím - Situovanie mesta mimo hlavnej železničnej tepny prechádzajúcej regiónov - Potreba investícií do modernizácie železničnej stanice, autobusového nástupiska a infraštruktúry pre MHD - Absencia harmonizácie a integrácie MHD, prímestskej autobusovej dopravy a ostatných druhov verejnej osobnej dopravy vrátane individuálnej a ekologickej dopravy - Nedostatočná infraštruktúra pre rozvoj nemotorovej dopravy a kombinovanej dopravy - Narastajúca cena tepla - Klesajúci počet prepravených osôb v MHD Martin a s tým narastajúce straty za výkony vo verejnom záujme - Potreba zvýšenia podielu separácie a zhodnocovania odpadu - Neuspokojivý stav občianskej infraštruktúry z hľadiska energetickej efektívnosti - Nízky podiel investícií v priemysle a podnikaní s pridanou hodnotou - Nedostatočné tempo obnovy bytového fondu mesta - Nízky objem využívania obnoviteľných zdrojov energie

Ľudské zdroje	- Vznik nových pracovných príležitostí vďaka zahraničným investíciám do priemyslu a podnikania - Kvalifikované ľudské zdroje - Modernizované vzdelávacie procesy a zvýšené zručnosti pedagógov - Dlhodobý trend zvyšovania zamestnanosti - Prítomnosť širokého spektra vzdelávacích inštitúcií vrátane subjektov ďalšieho vzdelávania - Primerane hustá sieť subjektov sociálnej infraštruktúry a zdravotníctva - Zvýšený počet miest v zariadeniach na území mesta, ktoré poskytujú sociálne služby pobytovou formou - Spolupráca mesta s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb - Klesajúca miera evidovanej nezamestnanosti - Nárast zamestnanosti v zdravotníctve a sociálnych službách - Vysoká kvalita vysokoškolského vzdelávania v meste a jeho medzinárodný rozmer	- Pretrvávajúci trend úbytku počtu obyvateľov mesta - Nástup obdobia výrazného poklesu pôrodnosti - Pokles podielu obyvateľov v produktívnom veku a nárast počtu obyvateľov nad 65 rokov - Problémy s uspokojovaním narastajúceho dopytu po sociálnych službách, najmä po opatrovateľskej službe - Nedostatočné prepojenie medzi sociálnymi službami a zdravotnou starostlivosťou - Starnutie lekárov - Nedostatočne rozvinutá sieť poskytovania terénnej formy sociálnych služieb a zdravotníckej starostlivosti - Pokračujúci pokles počtov žiakov v stredných odborných školách - Potreba väčšieho zosúladenia odborného vzdelávania s rýchlo sa meniacimi potrebami praxe
---------------	--	---

Kultúra, šport, cestovný ruch, životné prostredie	- Hustá sieť a dobrá kvalita kultúrno – osvetových zariadení a inštitúcií - Nadregionálny charakter viacerých kultúrnych zariadení a inštitúcií v meste - Zrealizované aktivity v oblasti digitalizácie kultúrneho dedičstva - Zákon o Martine, ako národnom kultúrnom centre Slovákov - Vysoký počet kultúrnych pamiatok - Široké spektrum športového a voľnočasového využitia - Zvyšujúci sa záujem obyvateľov o športové aktivity - Zrealizované verejné aj súkromné investície do infraštruktúry cestovného ruchu - Rozširujúca sa sieť cyklotrás a ich mobiliáru v meste a jeho okolí - Zrealizované projekty v oblasti podpory a propagácie cestovného ruchu - Ekologická stabilita územia zabezpečená systémom ochrany veľkého rozsahu chránených území - Návštevnosť územia domácimi aj zahraničnými turistami - Etablovaná štruktúra subjektov podpory cestovného ruchu - Nadviazané cezhraničné partnerstvá	- Nevyhovujúci stav časti kultúrnych pamiatok v meste a jeho okolí - Neexistencia regionálneho múzea - Atraktivita územia a bohatosť jeho tradícií sa nepremietajú dostatočne do rastu zamestnanosti v sektore cestovného ruchu ani v sektore kreatívneho priemyslu - Nedostatočná kvalita služieb v cestovnom ruchu vrátane kvality ľudských zdrojov - Nedostatočné etablovanie regionálnych značiek / regionálnych produktov - Nedostatočné vyhodnocovanie spätnej väzby od návštevníkov a reagovanie na ňu - Investičný dlh do infraštruktúry športu a voľného času vybudovanej v 20. stor. - Obmedzený prístup do hlavného strediska cestovného ruchu Martinské hole - Potreba doriešenia dostupnosti nemotorovou dopravou na niektoré športoviská v meste - Nedobudovaná pomocná tréningová hala pre ľadový hokej - Majetkové nevysporiadanie pozemkov pod časťou športovej infraštruktúry - Potreba dobudovania služieb a atraktivít na Martinských holiach v zmysle celoročného využitia strediska - Negatívne dopady rozvoja (najmä novej dopravnej infraštruktúry) na ekosystémy v meste a jeho okolí - Znížená kvalita ovzdušia v meste
--	--	--

	Príležitosti	Ohrozenia
Infraštruktúra a vybavenosť územia	- Alokované zdroje na dobudovanie diaľničného prepojenia Turca na diaľničnú sieť v SR, ako aj na modernizáciu ostatných ciest plniacich úlohu dostupnosti na sieť TEN – T - Investície do modernizácie prostriedkov a infraštruktúry verejnej osobnej dopravy v zmysle zvýšenia jej bezpečnosti, atraktívnosti a dostupnosti a zníženia environmentálnych dopadov - Potenciál pre príchod nových priemyselných investícií po pripojení mesta na nadradenú cestnú infraštruktúru - Pripravované investície mesta do rozvoja infraštruktúry pre nemotorovú dopravu - Potenciál zvýšenia inovačného charakteru mesta vďaka významnej investícii do infraštruktúry vedy a výskumu - Možnosť pokračovať vo verejných investíciách v občianskej infraštruktúre, infraštruktúre v oblasti životného prostredia (odpady, kanalizácia, ovzdušie) a nemotorovej dopravy.	- Omeškanie dokončenia nedobudovaných turčianskych úsekov diaľnice D1 - Nedostatočné tempo prípravy a vybudovania výstavby rýchlostnej cesty R3 - Hrozba nútenej správy mesta a jej dopadov na schopnosť uchádzania sa o externé zdroje na verejné investície - Nevytvorenie dostatočných podmienok pre zatraktívnenie verejnej dopravy a nemotorovej dopravy - Narastajúci objem prevádzkových výdavkov na energie v prípade nedostatočnej realizácie opatrení na znižovanie energetickej náročnosti verejných budov - Nedostatočné zefektívnenie systémov čistenia odpadových vôd a separácie a zhodnocovania odpadu - Pokračujúci trend v náraste individuálnej automobilovej dopravy a nedostatočná realizácia opatrení na jej limitovanie

Ľudské zdroje	- Záujem obyvateľov o prehĺbovanie vedomostí a zručností formou ďalšieho vzdelávania - Potenciál pre nárast mobility študentov aj pedagógov v rámci EÚ - Rozvoj spolupráce so zamestnávateľmi pri skvalitňovaní odborného vzdelávania - Príchod nových zamestnávateľov a nová ponuka pracovných príležitostí v súvislosti s dobudovaním diaľničného pripojenia - Trend posilňovania komunitného prístupu a terénnych foriem poskytovania sociálnych služieb a zdravotníckej starostlivosti - Zvyšovanie súčinnosti sociálnych služieb a zdravotníckej starostlivosti - Vybudované komunitné centrum a možnosti pre prácu s marginalizovanou rómskou komunitou v ňom	- Starnutie obyvateľstva regiónu a znižujúci sa podiel obyvateľov v produktívnom veku - Pokračujúce vyľudňovanie mesta - Nedostatočný rozvoj terénnych foriem sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti - Pretrvávajúca dlhodobá nezamestnanosť u rizikových skupín - Ohrozenie kvality vzdelávania z dôvodu demografického vývoja a nastaveného spôsobu financovania škôl - Nedostatočné využitie možností na modernizáciu vzdelávacieho procesu s dôrazom na odborné a technické predmety, ako aj jazykové a environmentálne vzdelávanie - Nevytvorenie podmienok pre generačnú výmenu lekárov - Dopady kvality ovzdušia na zdravotný stav obyvateľstva - Nevyužitie zvýšeného potenciálu infraštruktúry výskumu a inovácií pre zvýšenie inovačnej kapacity regiónu - Nevytvorenie dostatočne atraktívnych podmienok pre príchod zahraničných investícií a rozvoj domáceho podnikateľského sektora
---------------	---	--

Kultúra, šport, cestovný ruch, životné prostredie	- Vysoký potenciál pre využitie histórie a tradícií pre rozvoj kreatívneho priemyslu a celoročnú turistickú atraktivitu územia - Potenciál mesta pre rozvoj poznávacieho turizmu v oblasti technickej histórie - Rozvoj možností športového využitia v prípade vybudovania športovo oddychovej zóny pri futbalovom štadióne na Ul. Novomestského, vybudovania atletického štadióna pri SŠ Martin, príp. iných športových objektov - Dobudovanie cyklotrás v meste a ich napojenia na regionálnu sieť cyklotrás - Zvýšenie dostupnosti športovísk na území mesta nemotorovou dopravou - Rozvoj športu na školách a športovania mládeže s využitím novej športovej infraštruktúry - Zvýšenie atraktivity strediska Martinské hole mimo lyžiarskej sezóny vďaka vybudovanému zaistenému chodníku (Ferrata HZS) - Zintenzívnená propagácia mesta a Turca v spolupráci s KOČR Žilinský turistický kraj - Vytvorené cezhraničné partnerstvá mesta a ich potenciál pre rozvoj ďalšej projektovej spolupráce v oblasti ochrany a propagácie kultúrneho a prírodného dedičstva	- Slabá ochrana kultúrnych pamiatok - Nedostatočná spolupráca medzi kultúrnymi inštitúciami na území mesta - Nevybudovanie vlastného mestského kultúrneho centra (napr. rekonštrukciou a modernizáciou kina Moskva) - Zhoršovanie ekonomickej pozície kultúrnych inštitúcií z dôvodu narastajúcich cien energií v prípade nerealizovania opatrení na znižovanie ich energetickej náročnosti - Slabá ochrana kultúrnych pamiatok - Dopad globálneho otepľovania na zimný turizmus - Nedoriešenie prístupu do strediska Martinské hole - Prehlbujúci sa investičný dlh do športovej infraštruktúry z 20. stor. limitujúci možnosti znižovania jej energetickej náročnosti a zvyšujúci riziko havarijného stavu - Nedostatočné tempo rastu kvality služieb v cestovnom ruchu - Nedoriešené majetkové vysporiadanie pozemkov pod športovou infraštruktúrou - Nevyužitie kreatívneho potenciálu územia pre rozvoj pracovných príležitostí - Strata, resp. fragmentácia vzácnych ekosystémov z dôvodu rýchleho a nesystémového umiestňovania investícií
--	---	--